

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE
V BRNĚ

TISKOVÁ ZPRÁVA

Seznam ohrožených památek v JMK

Brno, 3. dubna 2019

Vzhledem ke skutečnosti, že včera (2. 4. 2019) publikovaný článek Adama Košira *Památky na Břeclavsku chátrají. Na vině jsou i památkáři, tvrdí starostové*, který vyšel v *Břeclavském deníku.cz* (zdroj: <https://breclavsky.denik.cz/z-regionu/pamatky-na-breclavsku-chatraji-na-vine-jsou-i-pamatkari-tvrdi-starostove-20190402.html>), obsahuje výraznou dávku deformací, je nutné jej veřejně korigovat.

Košir v článku tvrdí, že počet ohrožených památek v Jihomoravském kraji téměř odpovídá součtu ohrožených památek v Olomouckém a Zlínském kraji a v kraji Vysočina. Celkový počet památek v těchto krajích dle Košira v součtu přesahuje sumu 18 000, což je více než dvojnásobný stav oproti Jižní Moravě. Zatímco Koširovy počty ohrožených památek v zásadě odpovídají, ostatní údaje jsou velmi zavádějící.

Skutečnost je tato: Statistickou sumarizaci je možné provést u rejstříkových čísel kulturních památek. Tedy kolik je evidovaných jednotlivých nemovitostí nebo areálů a souborů, které mají status kulturní památky. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že počty fyzických nemovitostí, které jsou součástí kulturních památek, se mohou výrazně různit; například areál zámku ve Slavkově čítá 71 památkových nemovitých objektů, které tvoří jednu kulturní památku a výše uvedené počty tedy mají jen omezenou vypovídací hodnotu. Počet rejstříkových čísel nemovitých kulturních památek, z nichž je tvořen Seznam ohrožených nemovitých památek, činí v Jihomoravském kraji 4255. V Olomouckém kraji je to 2217, ve Zlínském kraji 1397 a v kraji Vysočina 2979, tj. v součtu 6593. Počet ohrožených chráněných objektů je v Olomouckém kraji 83, ve Zlínském kraji 4 a v kraji Vysočina 19, tj. opět úhrnem 106 ohrožených památkových nemovitostí.

Seznam ohrožených památek slouží primárně k upozornění na objekty kulturního dědictví ve špatném stavu, k upoutání zájmu veřejnosti i jako podnět pro agendu státní správy a samosprávy. Jihomoravský kraj například při udělování dotačních finančních prostředků na obnovu kulturních památek zohledňuje skutečnost zápisu chráněné nemovitosti do Seznamu ohrožených nemovitých památek. Památky se na Seznam zařazují na základě metodiky třídění podle stavebně-technického stavu. Je možné, že jsou památkáři na jihu Moravy agilnější, či více kritičtí ke stavu památek ve svém kraji, stěžejí je ale možné považovat za reálné, že stav památkových nemovitostí Jihomoravského kraje je o poznání horší, než jinde na Moravě. Zdá se, že v této věci více záleží na strategii jednotlivých krajských pracovišť Národního památkového ústavu, nakolik budou na stupeň ohrožení památkového fondu ve svých územích upozorňovat.

V reakci na Koširův článek je dále třeba uvést, že autorem vybraná vyjádření představitelů samospráv ve věci ohrožených kulturních památek v jejich obcích, jsou zaujaté výpovědi, jež jsou velmi vzdálené skutečnosti. Například k dlouho připravované obnově staré radnice v Podivíně bylo státní památkovou péčí vydáno závazné stanovisko, ve kterém byly stanoveny podmínky, za nichž je realizace obnovy kulturní památky možná. Vlastník byl s podmínkami seznámen, akceptoval je a možnosti odvolání proti těmto podmínkám nevyužil. Ze strany státní památkové péče byla stavební obnova této dlouhodobě nevyužívané kulturní památky vítaná a práce na stavbě byly zahájeny začátkem roku 2018. Je nutné, žet, konstatovat, že stavba od počátku probíhala v rozporu s podmínkami výše uvedeného závazného stanoviska. Realizační firma k obnově přistupovala bez ohledu na skutečnost, že se jedná o kulturní památku, jejíž obnova má své specifické nároky na technologické postupy a použité materiály. K vlastní realizaci nutno říci, že projekt zohlednil nové využití stavby, které bylo ze strany památkové péče akceptováno. Jednalo se o dokumentaci pro stavební povolení, dopracovaná prováděcí dokumentace však nebyla pracovníkům památkové péče před zahájením stavby poskytnuta k posouzení. Zpracovaná dokumentace měla navíc nedostatky, které bylo nutno řešit již během stavby, v průběhu níž jsme v rámci pravidelně probíhajících kontrolních prohlídek poskytovali maximální součinnost. Přesto všechno však obnovné práce, zdá se, spějí ke zdárnému závěru.

Kontakt:

Mgr. Aleš Homola, homola.ales@npu.cz

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihomoravském kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Brně zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu a vydává odborné publikace.